

FÖRSÖK INTE LURA MIG

På stan

Polisen

Tips och råd på hur du kan förebygga stöld och bedrägeri som sker i offentlig miljö.

Försök inte lura mig - mötespaket i tre delar

- På stan
- I hemmet
- På nätet

Polismyndigheten i samarbete med

BROTTSOFFER
JOURNEN
0200-21 20 19

PRO

SENIORERNA

SKPF
pensionärerna

I affären

En vanlig metod för att stjäla en plånbok är att gärningspersonen passar på att ta den när du har din uppmärksamhet på något annat, t.ex. när du sträcker dig efter en vara. När du håller en hand på kundvagnen upplever du troligtvis att du har god uppsikt över din plånbok men gärningspersonen utnyttjar tillfället då din uppmärksamhet är riktad åt annat håll.

Ibland samarbetar flera gärningspersoner. Då kan en av dem distrahera dig, t.ex. genom att fråga något, och under tiden stjäla medgärningspersonen plånboken. Det här kan ske både inne i en butik och ute på gatan. En av förövarna kan också ha till uppgift att skymma, så att ingen annan person kan se vad som händer.

Vid uttagsautomaten och vid kassan i butiken

Det vanligaste tillvägagångssättet för att få tillgång till ditt bankkort och kod är att gärningspersonen ställer sig bakom dig vid kassan i butiken eller bakom dig när du ska ta ut pengar från uttagsautomaten. När du betalar eller tar ut pengar memorerar de koden du slår in, och det kan även ske från ett längre avstånd.

Ett annat sätt att vilseleda dig vid bankomaten kan vara att någon påstår att du tappat en sedel. När du tittar ner ligger det en sedel där, men det är i själva verket gärningspersonen som lagt dit den. När du böjer dig ner för att ta upp sedeln tar personen ditt bankkort ur uttagsautomaten och lämnar sedan platsen.

På gatan

Ett annat scenario är att en obekant person tar kontakt med dig i nära anslutning till att du använt ditt bankkort. Du har t.ex. handlat i matbutiken eller gjort ett uttag från uttagsautomaten. Den obekante tar kontakt med dig i syfte att ta din plånbok genom att distrahera dig. Distractionen kan vara att personen vecklar upp en karta för att få en vägbeskrivning eller ber om att få växla pengar med dig. Medan du är hjälpsam stjälar personen din plånbok eller ditt bankkort. Koden har personen sett när du slog in den i kortterminalen i matbutiken eller vid uttagsautomaten. Ditt kort kan sedan användas för uttag från ditt konto och även för köp utan kod, t.ex. vid näthandel.

Även om du inte handlat eller tagit ut pengar finns det gärningspersoner som inleder en fickstöld genom att vilseleda dig på gatan. Det är vanligt att de stannar dig och ber om hjälp med vägen, eller växla pengar. Det finns också gärningspersoner som ropar efter dig och påstår att du tappat något. Medan samtalet pågår, stjäls din plånbok.

Ett annat tillfälle när du ska vara uppmärksam är när du hamnar i folkträngsel, t.ex. när du kliver på och av bussen eller köar för något. Ha då extra kontroll på var du har din plånbok. Ett tips kan vara att lägga handen på handväskan eller över fickan där plånboken finns.

När bankkortet upptäcks vara borta

Det är mycket vanligt att den som drabbats av fickstöld och bedrägeri inte märker något förrän det är för sent. Du kan upptäcka det genom att du saknar ditt kort nästa gång du ska handla, eller genom att du ser att det gjorts uttag från ditt konto. Ibland är det banken som upptäcker att det gjorts transaktioner eller uttag och tar kontakt med dig. Kom ihåg att banken aldrig frågar efter ditt kontonummer eller dina inloggningskoder.

Skydda dig mot bedrägerier på stan

- Tänk på hur du förvarar plånboken. Förvara den på ett sätt så att andra inte kan komma åt den. Ha den i innerfickan, eller i en stängd ficka i handväskan.
- Se till att ingen står för nära dig när du ska använda ditt bankkort. Tveka inte att be personen backa undan eller låt personen gå före dig.
- Slå inga koder förrän du är säker på att det är omöjligt för den som står bakom att se knappsatsen. Dölj om möjligt knappsatsen med din andra hand.
- Ta dig tiden att lägga ned bankkortet i plånboken och handväskan även om det är kö bakom dig.
- Avstyr samtalet och gå vidare om någon som är obekant för dig tar kontakt med dig i nära anslutning till att du använt ditt kort.
- Gör klart alla moment innan du tar blicken från automaten om någon försöker avbryta dig under ett bankomatuttag. Ta dina pengar och ditt kort och gå därifrån.
- Förvara aldrig bankkort och kod på samma plats.
- Ha en mindre summa pengar på det konto som bankkortet är knutet till.
- Kontakta banken och spärra bankkortet så fort som möjligt om kortet är borta.
- Ha telefonnumret för att spärra kortet på en lättillgänglig plats.

Vart ska jag vända mig om jag behöver hjälp?

Polisen

Vid pågående brott ring 112. Om brottet inte är pågående ska du ringa 114 14 eller besöka en polisstation. Där kan du göra en polisanmälan, tipsa polisen eller få råd om vad du ska göra om du misstänker att du råkat ut för ett brott.

Banken

För att spärra ditt bankkort ska du snarast kontakta din bank eller den som är kortutgivare.

Brottsofferjouren

Brottsofferjouren är en ideell organisation som arbetar för alla brottsdrabbades rättighet att få stöd och hjälp efter ett brott. Även vittnen, anhöriga och anhöriga till gäningspersoner kan få stöd.

Brottsofferjouren erbjuder

- Medmänskligt stöd, samtal och rådgivning.
- Kontakt även om du inte har gjort en polisanmälan. Du kan vara anonym och få hjälp att göra en anmälan.
- Stöd, information och sällskap vid en eventuell rättegång.

Kontakt med Brottsofferjouren

Ring det nationella telefonnumret 0200-21 20 19 där man kan hänvisa vidare till en brottsofferjour på din ort.

Egen telefonlista

Skriv upp viktiga telefonnummer, t.ex. till polisen, anhöriga, grannar, fastighetsköparen och din bank. Förvara listan där du lätt kan hitta den.

- .....
- .....
- .....
- .....
- .....

Polisen 112 vid pågående brott, 114 14 för att annars komma i kontakt med polisen.